

Lai latviešu ārstu oriģinaldarbi atrastu ievēribu ārzemju literatūrā, Latviešu ārstu biedrība nolēmusi atļaut autoriem rakstu beigās dot īsu šatura formulējumu — vislabāki tēzēs — franču, angļu un vācu valodā, pēc autora izvēles. Redakcijai arī dota tiesība atsevišķos gādījumos uz autoru vēlēšanos ievietot oriģinaldarbus visplašāk izplatītās internacionālās valodās.

Par oriģinaldarbiem hanoraru nemaksās, bet autori saņems 20 darbu novilkumus. Par referātiem no ārzemju literatūras un grāmatu apskatiem atlīdzinās pēc iespējas.

Redakcija.

Par slimības klinisko jēgu. Kas ir slimība?

Prof. Dr. med. M. Zīles, terapeitiskās fakultātes klinikas direktora iestāšanās lekcija, noturēta 1922. g. 30. apr.*)

Pie Melnās jūras krastiem saņēmis prieka vēsti, ka dzimtene mani sauc, es apzinājos, ka dzimtenes aicinājums man reizē uzliek ļoti smagu, lielas atbildības pilnu, bet arī skaistu pienākumu.

Latvija ir jauna valsts. Tās liktenis un nākotne atkaras no pilsoņu miesīgās un garīgās darbaspējas. *Mens sana in corpore sano.* Tāpēc medicīnai, ārstu darbībai uzlikta liela atbildība.

Bet terapeitiskā zinātnē, kuŗā man būs jāstrādā, valda daudz neskaidrības. Indukcija, empirija sakrājusi pār pārim bagātu materialu, bet nav vēl noskaidrojušies terapeitiskie pamatjēgumi. Ievērojot to, ka kliniskais skolotājs, kas pareizas vai nepareizas mācības izplata, ir vairāk atbildīgs par slimnieka likteni, nekā ārsts, kas padomu dod, es sevi jautāju: ar ko lai iesāku savu pirmo lekciju?

Ar katru gadu manī vairāk un vairāk nostiprinājas pārliecība, ka mums terapijā jāmeklē jauni ceļi. Šai lekcijai tāpēc jānoskaidro tie vadošie motīvi, kas valdīs visā manā kliniski pedagoģiskajā darbībā, jāfiksē tie pamatjēgumi, bez kuŗiem zinātniskā terapija nav vairs domājama.

Mana lekcija aizņems divus pamatjautājumus, kuŗi galu galā tomēr saplūdis vienā vienīgā: Kā atrodams no diagnozes ceļš uz terapiju? Kas ir slimība?

Kamēr vien ārsti ar ārstniecību nodarbojas, meklē katru dienu ceļu no diagnozes uz terapiju. Varētu sagaidīt, ka katrs šī ceļa sākums, katrs likums zināms, maldu tekas sen jau izpētītas, vienīgi īstais ceļš jau atrasts. Tomēr tā nav. Vēl arvien stāvam tālu no pilnīgas šī ceļa pazišanas. Kliniskie skolotāji gan arvien aizrāda, ka tikai pareiza diagnoze var novest pie racionālas terapijas, gadu no gada aizrāda, cik liela nozīme vecu vecajam izteicienam „*qui bene diagnoscit, bene curat*“, bet tie paši klinicisti savās mācības grāmatās nedod nekādu loģisku izskaidrojumu par terapijas atkarību no diagnozes. Visās vietās uzsvērdami, ka katra ārsta ideāls ir stingri individualizēta terapija un ka tā

*) Dienzēl telpu aprobežojuma dēļ raksts bija jāsaīsina, kamdēļ tas pa daļai zaudēja savu īpatnējo svabadās runas raksturu.

Redakcija.

